

indul ki. Most már láthatjuk, hogy a bolsevikiek csak taktikáznak a tárgyalásoknál, hogy ez alatt talán sikerül megszervezni a központi országában a társadalmi forradalmat.

Azt hiszi, hogy az oroszok az ukrániai beavatkozás után Lengyelország ügyébe is bele akarnak avatkozni. Ezért követelik bizonyára, hogy seregeinket vonjuk ki Lengyelországból. A mi kormányunk azonban átérzi az új idők szellemét.

Hosszasan polemizál ezután Tiszával, aki a választójog kérdésében kompromisszumot ajánl. Elismeri, hogy fontos ily kérdéseknek közmegegyezésre való megoldása, még is azt hiszi, hogy az ilyen fajta kompromisszumos tárgyalás az egész országban nyugtalanságot idézne elő. Beszédét azzal végzi, hogy a kormányt teljes erővel támogatni kell, egységesen és nem kis frakciókkal.

Andrássy beszéde után az elnök öt perc szünetet adott, majd Polónyi Géza beszélt személyes megtámadtatás címén.

(Apponyi beszéde.)

Polónyi után gróf Apponyi Albert jelentkezett szólásra. Kijelenti, hogy a kormány szociális programja harmóniában van a függetlenségi párt multjával és annak törekvései-

vel. E program nem riad vissza kényszereszközök alkalmazásától sem. A hitbizományok ügyét rendezni akarja, azoknak szűk körre való szorításával. A kormány a szociális téren elment a szélső határokig, ameddig csak egy nem kommunális alapon álló kormány elmehet. Nehézséget a függetlenségi pártnak csak az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés jelent. Amikor az Eszterházy kormány megalkult és a szülő abban belépett bizonyos fentartással élt. Ezzel szemben a jelenlegi kormány nyilatkozata egész határozottsággal azt mondja, hogy a kiegyezést törvényhozásilag elintézni a jövő országgyűlésnek tartatik fent. Nem kell tehát avval a kifejezett fentartással élnie, mint az előző kormánynál. Ezzel szemben el kell ismernie, hogy alakulhat olyan helyzet, melyben rögtön intézkedni kell. Csak hogy ez a helyzet nincsen előre kontemplálva. Emberileg biztosítva van a jövő országgyűlésnek az elhatározási szabadsága. Amennyiben a nemzet a gazdasági önállóság létesítését határozná el, ennek az elhatározásnak megvalósítása akadályokba nem ütközik.

Apponyi beszéde után az elnök délután két órakor berekesztette az ülést és a vita folytatását másnapra halasztotta.

A szegedi földgázkérdés.

— Dr. Beöck Hugó és Cholnoky Jenő szakértői véleménye. —

Irtá: Somlyódy István.

Szeged városának vezető egyesületei és pedig: a Dugonics-Társaság és a Mérnök és Építész Egyesület, valamint a Kereskedelmi és Iparkamara új elnökének Wimmer Fülöpnek programjában kifejtett elvek szerint, állandóan foglalkoznak a földgáz kérdéssel. Közönségünket, a nagy magyar Alföldnek értelmiségét érthető módon érdekli a kérdés: vajjon Szegeden és környékén egy megejtendő földgázkutatás sikerre vezetne-e? Érthető az érdeklődés, mert ezzel nemcsak a fűtés-világítás problémája kerülne gyökeres megoldáshoz, hanem az ipari vállalatok ezzel olyan erőforráshoz jutnának, amely erőforrással egy csapással versenyképessé tudnák tenni iparunkat, akár a nyugati országok fejlettebb iparával szemben is.

Az első tervünk az volt, hogy nevezett egyesületekkel közösen, vállalva egy földgáznapot rendezünk, amikor több szakértő férfi megjelenne a városban és egy vagy két napon át felolvasásokat, esetleg valóságos vitanapot rendeznének a kérdés felett. Irtunk is ebben a kérdésben több szakembernek, de ezek válaszából be kellett látnunk, hogy a háborús állapotokkal járó tüzetesebb elfoglaltságok miatt a szakemberek összehozása egy kitűzött napra a lehetetlenséggel határos. Egyszer az egyiknek, máskor a másik szakembernek nincs érkezése. Így abban történt a megállapodás, hogy a szegedi egyesületek külön-külön alkalommal tartják meg a földgázra vonatkozó előadásait.

Addig is, míg ezek az előadások megkezdődnek, érdekesnek és értékesnek tartom a pénzügyminiszterium földgáz-osztályának vezetőjétől dr. Beöck Hugó miniszteri tanácsostól e tárgyban kérésemre hozzám írott leveléből — mintegy a közönség tájékoztatása végett — közölni az alábbiakat:

— A nagy Alföldnek rendszeres átkutatását a kormány már elrendelte. A kutatás azonban csak teljes rendszerességgel történhet; meg az Alföld sik területén a felszínen nem kapunk semmi támaszpontot arra nézve, hogy hol furjunk.

— Van ugyan már az Alföldön nagyobb számu ártézi furás. De ezek sem adnak kellő felvilágosítást. Azok a helyek, ahol a földgáz, vagy ásványolaj, esetleg kősó nagyobb tömegekben található, aránylag kis területek és nagy véletlenség, ha egy furás véletlenül

beetalál az ilyen előfordulásba.

— Nekem sikerült kimutatnom, hogy az Eötvös-féle Ingát fel lehet használni arra, hogy kinyomozzuk azokat a helyeket, ahol a kutató furásokat le kell mélyíteni. Megjegyzem, az inga nem mondja meg, hogy gáz, olaj, vagy kősó van-e ott, vagy, hogy mennyi van, hanem csak azt állapítjuk meg vele, hogy abban az esetben, ha ezek az anyagok megvannak, hol furhatók meg. A kérdéses anyagok előfordulása ugyanis a földet alkotó kőzetek bizonyos szerkezeti viszonyaival kapcsolatosak és az ingával azt a szerkezetet nyomozhatjuk ki.

— Eddig a szerkezet kinyomozására sik területen nagyszámu furást kellett lemélyíteni, ami rengeteg időbe és pénzbe került.

— Az inga-mérések is sok időt igényelnek. Szeged környékének átvizsgálása legalább hat hónapi külső mérést igényel. Ha ez megvar, jön a kiszámítás és azután a furás, ami megint legalább egy uszkve másfél év.

— Szeged környékének átvizsgálását is okvetlenül megejtjük a közeljövőben. A munkában azonban bizonyos korlátokat szab az, hogy a méréseket csakis speciálisan képzett szakemberekkel, ugynevezett geofizikusokkal végeztethetjük és az, hogy a nagy vashány miatt nem lehet sem kellő számu beléscsővet, sem furó-berendezést szerezni és itt hozzátesszem, hogy nagy mélységű furásokról, 800—1200 méterről van szó.

— Az alföldi földgáz kérdésében, miután az ingával már átvizsgált területeken rövidesen megkezdjük a furásokat, mintegy másfél év múlva teljesen világosan fogunk látni, addig azonban türelem kell.

— Hivatalos elfoglaltságom sajnálatomra most nem engedi meg, hogy felkeressem szép városukat, de itt Budapesten bármikor szívesen rendelkezésre állok.

Itt említjük föl, hogy a mult hónap 27-én a Dugonics-Társaságban megtartott felolvasás

után beszélünk erről a kérdéstről a városunkban is nagy népszerűségnek örvendő Cholnoky Jenő egyetemi tanárral, aki társadalmi mozgalmunkat a legnagyobb örömmel vette tudomásul és készséggel ajánkozott arra, hogy erről a szegedieknek előadást tartson. Nem lehet mondani, hogy Cholnoky ebben a kérdésben optimista volna. Helyesli a mozgalmat, de kitéjzte azt a nézetét, hogy el lehetünk rá készülve, hogy a furások alkalmával nagy mélyeségekre kell lehatolni. Csak kivételes szerencsével, ha már 500—1000 méterig nagyobb tömegű földgáz található. Érdekesen beszélt el a sármási földgáz fölfedezésének és megrendszabályozásának történetét, valamint azt is, hogy a földtulajdonos főszolgabíró milyen kálvárián ment át, amíg hosszas huzavona után abban a szerencsében részesült, hogy a magyar állam 200.000 koronáért megvásárolta tőle azt a földterületet, ahol a kissármási földgáz-kálium keresése közben — jelentkezett és megajándékozta Erdély népét egy olyan valóságos égből csöppent ajándékkal, amelynek hasznát most a Magyar Földgáz Részvénytársaság címén idegen pénzintézetek élvezik.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítók telefonjelentése. —

(Interpellációk a Ház szerdai ülésén.) A Ház szerdai ülésére a következő interpellációkat jegyezték be: Brandsch Rudolf Nagyszében közlélmézése ügyében a közlélmézési miniszterhez, Polónyi Géza a kormány alakításról a miniszterelnökhöz, Polónyi Dezső a háromszékmezei erőszakos rekvirálsról, Novák János a pálinkafözésről, Barta Ödön a népnevelési érdekek védelméről, Ábrahám Dezső a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések tárgyában.

(A választójogi bizottság összeülését megint elhalasztották.) A választójogi bizottságnak a 6-ikán délelőtt 10 órára összehívott ülését a képviselőház ülésére való tekintettel 8-ikán délelőtt 10 órára halasztották.

(Az Apponyi-párt záró értekezlete.) Az Apponyi-párt kedden este Szentiványi Árpád elnöklésével záró értekezletet tartott, amelynek során Barta Ödön indítványára elhatározták, hogy az új kormánypart korszakos jelentőségű munkaprogramjának keresztülviteléhez szükséges tömörülésben az Apponyi-párt képviselő tagjaival belép az ujonnan alakuló 48-as alkotmánypartba. Ezután elhatározták, hogy a vidéki pártszervezeteket továbbra is fentartják és az ezekkel való összeköttetés megőrzése céljából Budapesten központi bizottságot alakítanak, amelynek szervezésével az elnökséget bízták meg.

(Az új párt szervező bizottságának ülése.) Az új párt alakulásával kapcsolatban a pártok részéről kiküldött szervező bizottság má délután az Apponyi-párt helyiségében ülést tartott, amelyen Wekerle is részt vett, mint az új párt vezére. A szervező bizottság végleg megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett az új alakulás végbe megy. Megállapították az új párt nevét is: 48-as alkotmánypart. A szervező bizottság a pártalakulásra vonatkozó tervezetet közösen fogja elkészíteni és előterjeszteni a 6-ikán tartandó értekezleten.

(Mihályi nem akar tagja lenni a választójogi bizottságnak.) Mihályi Tivadar nemzetiségi képviselő bejelentette, hogy választójogi bizottsági tagságáról lemond. Mihályi hír szerint azért mondott le, mert mellőzésnek vette, hogy utólag írták be a jelöltek listájába.

Jön a béke!